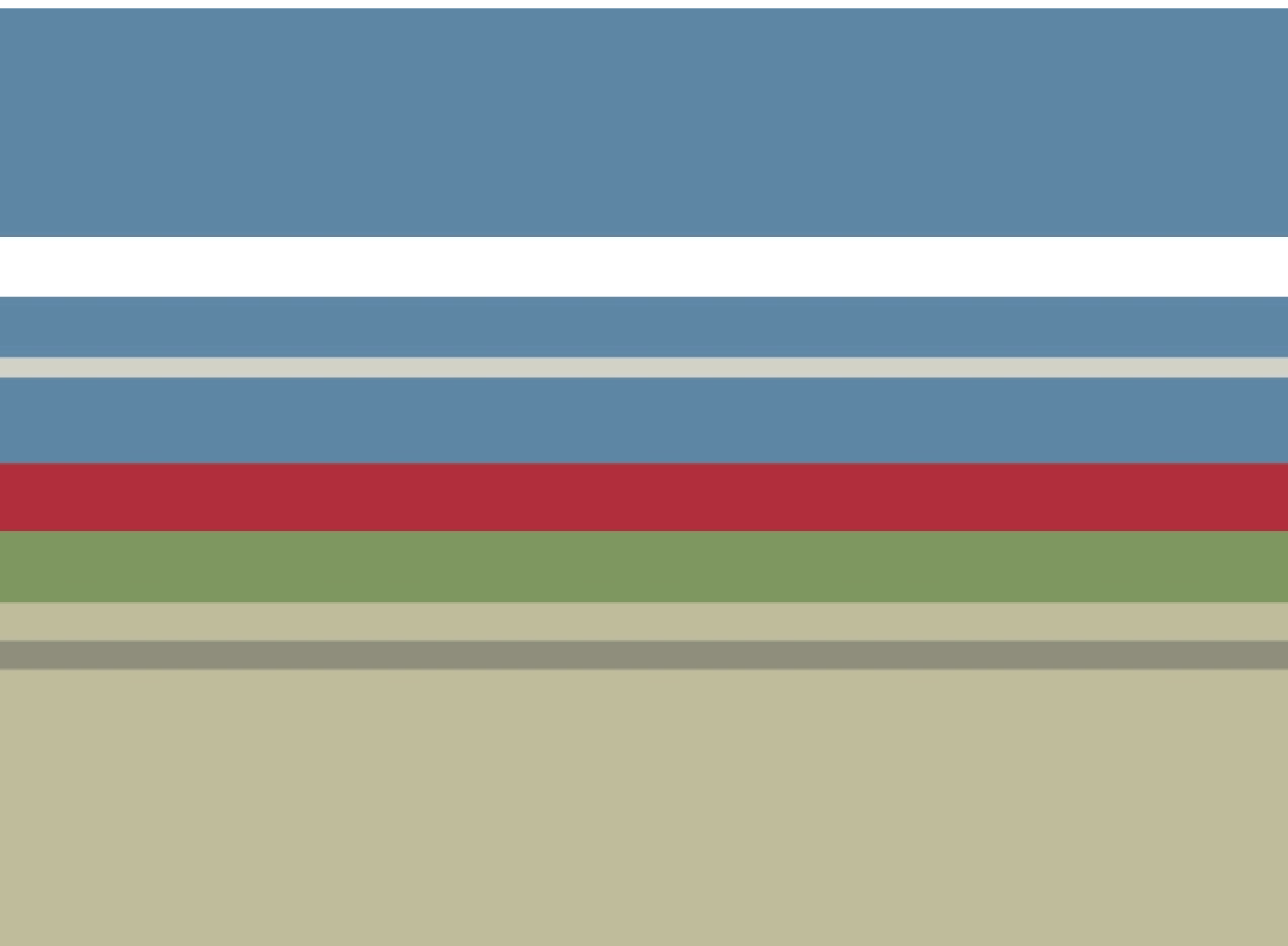

Nota reserves en voorzieningen 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Beleidsuitgangspunten	4
Functies van reserves en voorzieningen	5
Stille reserves	6
Voorstellen	7
Slotbepaling	8
Bijlage 1 Overzicht saldi reserves en voorzieningen	9
Bijlage 2 Specificatie reserves en voorzieningen	11
Bijlage 3 Specificatie stille reserves.....	20
Bijlage 4 Wettelijke kaders/adminstratieve regels	23

Samenvatting

De nota reserves en voorzieningen wordt één keer in de twee jaar geactualiseerd. Deze afspraak is opgenomen in de financiële verordening gemeente Texel 2017. De vorige nota is in het begrotingsjaar 2018 vastgesteld.

In deze nota zijn de beleidsuitgangspunten, functies, doelstellingen en de actuele omvang van de reserves en voorzieningen inzichtelijk gemaakt en waar nodig geactualiseerd.

Het reserveringsbeleid is er op gericht om het aantal en de omvang van de reserves en voorzieningen minimaal te houden zo dat middelen breed inzetbaar blijven.

De reserves en voorzieningen zijn derhalve gescreend op nut, noodzaak en omvang. Dit heeft geresulteerd in een voorstel om een drietal op te heffen (zie pagina 7).

De omvang van de reserves voorzieningen is per saldo met € 2,2 miljoen toegenomen ten opzichte van 2018 met als voornaamste oorzaak een hogere algemene reserve.

De omvang van de stille reserve die opgeteld kan worden bij het weerstandsvermogen is € 1,9 miljoen. Dit is € 200.000 minder dan in 2018 als gevolg van diverse mutaties en herwaarderingen.

De weerstandscapaciteit is goed. Er zijn geen extra maatregelen nodig om het weerstandsvermogen op peil te houden/krijgen. De omvang van de ondergrens van de algemene reserve is voldoende.

Beleidsuitgangspunten

Algemeen

Inzicht geven in reserves en voorzieningen met als doel de vrije beleidsruimte zichtbaar maken en te streven naar een minimaal aantal, waar nodig voorzien van een plafond, waardoor zo min mogelijk middelen onnodig geclaimd en breed inzetbaar zijn en blijven.

Aan reserves wordt geen rente toegerekend. De liquide middelen van reserves en voorzieningen worden niet apart gehouden en ingezet voor interne financiering. Het gevolg hiervan is dat er minder geldleningen aangetrokken hoeven te worden.

Reserves en voorzieningen periodiek doorlichten

Als er geen dringende reden is om een bestemmingsreserve in stand te houden, is het voorstel om deze op te heffen.

Voorzieningen worden opgeheven als de verplichting/risico ingelost of op een andere wijze opgehouden is te bestaan. In het laatste geval kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de gevolgen van veranderingen in wet- en regelgeving.

Vermogensbeleid

De raad heeft in de nota risicomanagement besloten dat de ratio weerstandsvermogen (benodigde weerstandscapaciteit/beschikbare weerstandscapaciteit) tussen 1 en 1,4 moet zijn. Het weerstandsvermogen is een optelsom van het saldo algemene reserve, onbenutte belastingcapaciteit, stille reserves en het budget onvoorziene uitgaven. De bestemmingsreserves en voorzieningen worden niet meegeteld in het weerstandsvermogen.

De meest actuele ratio weerstandsvermogen is 8,91 (programmabegroting 2020) en is uitstekend. De minimale beschikbaarheid van € 2 miljoen (ondergrens) van de algemene reserve is voldoende.

Mutaties reserves

In de begroting wordt een zo reëel mogelijk meerjarig beeld gegeven van de toevoegingen en onttrekkingen van reserves. Mutaties vinden alleen plaats door middel van raadsbesluiten vooraf. Ten aanzien van mutaties uit egaliseringsreserves wordt uit praktische redenen een uitzondering gemaakt. Verantwoording gebeurt hier achteraf via de jaarrekening omdat de werkelijkheid in de praktijk afwijkt van de begroting.

Mutaties voorzieningen

In de begroting wordt een zo reëel mogelijk meerjarig beeld gegeven van de toevoegingen en onttrekkingen van voorzieningen.

Een voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of risico. De voeding van de voorziening loopt via de exploitatie. De onttrekking mag rechtstreeks ten laste van de voorziening.

Algemene reserve

Het doel van de algemene reserve is het opvangen van tegenvallers waarmee geen rekening is gehouden binnen de exploitatie. De algemene reserve is vrij besteedbaar.

De ondergrens van de algemene reserve is € 2 miljoen. Dit is ca. 3,5% van de totale begroting. De minimale omvang van de algemene reserve is niet wettelijk bepaald.

Indien de algemene reserve onder de ondergrens komt, doet het college voorstellen aan de raad om deze aan te vullen tot de ondergrens.

Het meerdere boven de ondergrens wordt jaarlijks met de begrotingsvoorbereiding meegenomen als dekking voor incidentele uitgaven of tussentijds ingezet voor onontkoombare en wettelijke uitgaven, dan wel gereserveerd voor onzekere gebeurtenissen.

Functies van reserves en voorzieningen

Bufferfunctie

De algemene reserve heeft een bufferfunctie en is voor het opvangen van onverwachte tegenvallers.

Bestedingsfunctie

Bestemmingsreserves hebben een bestedingsfunctie. De gemeenteraad heeft aan deze reserves een bestemming gegeven.

Financieringsfunctie

Als liquide middelen van reserves en voorzieningen niet apart worden gehouden maar ingezet voor interne financiering hebben deze een financieringsfunctie.

Egalisatiefunctie

Egalisatiereserves en -voorzieningen worden ingezet om baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen om zo pieken en dalen in de exploitatie te vermijden. Hiermee is het mogelijk dat bijvoorbeeld tariefsverhogingen geleidelijk en niet schoksgewijs verlopen. Zo ontstaat er een regelmatige verdeling over de jaren heen mede om ongewenste schommelingen in tarieven en resultaat te voorkomen.

Verplichtingenfunctie

Voorzieningen hebben een verplichtingenfunctie. De gemeente is een verplichting aangegaan waarvoor de benodigde middelen beschikbaar moeten zijn.

Stille reserves

Algemeen

Stille reserves zijn activa die niet of tegen een lagere waarde op de balans staan dan de werkelijke waarde is.

Conform artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) mogen deze meetellen in het weerstandsvermogen.

De berekende omvang van de stille reserves die meegenomen kan worden in de berekening van het weerstandsvermogen is € 1,9 en heeft betrekking op het woningcomplex/overige gebouwen, voorraden gemeentewerken en kunstbezit. In 2018 was de stille reserve € 2,1 miljoen. Het verschil is het gevolg van diverse mutaties en herwaarderingen.

De specificatie hiervan is terug te vinden in bijlage 3.

Leer-werkbedrijf De Bolder heeft geen stille reserves die meetellen in het weerstandsvermogen. Zonder stagnatie van de bedrijfsvoering kunnen deze namelijk niet verzilverd worden.

De gemeente is verplicht inzicht te geven in deze reserves.

Voorstellen

1) Egalisatie W.K.O. gemeentehuis en O.S.G.

Deze bestemmingsreserve is destijds ingesteld om het gecumuleerde exploitatietekort op te vangen (verschil tussen bijdrage bespaarde energie enerzijds en de werkelijke kosten anderzijds).

De hoogte van de reserve was gebaseerd op stijgende energieprijzen en de daarmee samenhangend, steeds hogere bijdragen aan de exploitatie van de WKO. De situatie rond de energieprijzen is in de tussentijd veranderd waardoor dit systeem niet meer opgaat. Inmiddels is de OSG verzelfstandigd en is er een afspraak gemaakt over de bijdrage aan de exploitatie van de WKO. De overige kosten komen ten laste van de exploitatie van het gemeentehuis.

Deze reserve is derhalve overbodig en het saldo van € 225.923 kan ten gunste van de algemene reserve komen.

2) Bouw- en woonrijpmaken grond Mieland en bedrijventerrein De Koog

Deze reserve is ingesteld voor het bekostigen van nog uit te voeren werken ten behoeve afgesloten plannen Mieland en bedrijventerrein De Koog. Deze werkzaamheden zijn inmiddels afgerond. Het saldo van deze reserve van € 38.200 kan derhalve vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

3) Onderhoud atletiekbaan

Deze voorziening was bedoeld voor het toekomstig groot onderhoud van de toplaag. Het gespaarde is echter ingezet voor regulier- en onvoorzien onderhoud. De voorziening is al sinds 2018 leeg. Er komt een apart voorstel naar de raad over het vervolg en de financiële consequenties van de atletiekbaan. De voorziening kan formeel opgeheven worden. Voor de vervanging en renovatie van de toplaag wordt niet meer gereserveerd.

Slotbepaling

Deze nota vervangt de nota reserves 2018 zoals vastgesteld op 17 oktober 2018.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 21-10-2020,

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer 2840838

Bijlage 1 Overzicht saldi reserves en voorzieningen

Overzicht reserves

Onderstaand een overzicht van de saldi per 2018 (vorige nota) en 2020. Ter vergelijking en volledigheid zijn ook nog een aantal reserves opgenomen die al opgeheven zijn. De stand van de reserves en voorzieningen per september 2020 is nagenoeg ongewijzigd. De mutaties hebben alleen betrekking op de algemene reserve, mobiliteit en budgetten vorig jaar. Het verloop en actuele stand van de algemene reserve is in de halfjaarrapportage 2020 opgenomen (€ 7,2 miljoen na besluitvorming). Uit de reserve mobiliteit is conform raadsbesluit voor het actieplan mobiliteit € 50.000 en voor rehabiliteren Oosterenderweg € 165.000 onttrokken. Verder is per saldo uit de reserve overhevelingen budgetten conform raadsbesluit € 1,7 miljoen toegekend aan diverse projectbudgetten. De meeste mutaties vinden aan het einde van het jaar plaats bij het opstellen van de jaarrekening, denk dan vooral aan mutaties van egaliseringsreserves en -voorzieningen.

Gemeente Texel

Omschrijving	Saldo 01-01-2018 (bedragen x € 1.000)	Saldo 01-01-2020 (bedragen x € 1.000)
Algemene reserve gemeente Texel	3.465	6.576
Totaal algemene reserve gemeente Texel	3.465	6.576
**** Bouw- en woonrijp maken grond Mieland, bedrijventerrein De Koog en Den Burg centrum	38	156
Onderhoud scholen (rgb)	1.282	797
Haven Oudeschild afkoopsom investeringen	1.647	1.647
Haven Oudeschild personeelskosten	137	218
Haven Oudeschild egalisatie	362	587
Haven Oudeschild onderhoud < 5 jaar	158	173
Haven Oudeschild onderhoud > 5 jaar	1.307	1.626
Toekomstvisie O.S.G. De Hogeberg	904	667
*Aanpassing bgm. de Koninghal	200	0
Combinatiefunctieregeling	35	109
**Sportinvesteringsfonds	19	0
Gemeentelijke monumenten	84	99
Gemeentelijke schapenboeten	94	135
*Wet inburgering	201	0
**Sociaal domein	2.237	0
Uitvoeringsprogramma 'Energie voor Texel'	100	100
Mobiliteit	1.159	1.955
Energieneutraal maken woningen	70	140
***Egalisatie WKO gemeentehuis en O.S.G.	226	226
Budgetten vorig jaar (overhevelingen)	1.645	1.817
Totaal bestemmingsreserves gemeente Texel	11.905	10.452
TOTAAL RESERVES GEMEENTE TEXEL	15.370	17.028

*Deze reserves zijn conform raadsbesluit opgeheven.

**Het saldo van deze reserves is inmiddels conform besluitvorming programmabegroting 2020 na laatste onttrekkingen in 2020 toegevoegd aan de algemene reserve.

***Voorstel tot opheffen van deze reserve ten gunste van de algemene reserve (€ 225.923).

**** Voorstel tot opheffen van de reserves Mieland en bedrijventerrein De Koog € 38.200 ten gunste van de algemene reserve.

Overzicht voorzieningen

Gemeente Texel

Omschrijving:	Saldo 1-1-2018 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2020 (bedragen x € 1.000)
Rationeel gebouwenbeheer	3.351	3.334
Pensioenen voormalige wethouders	1.501	2.663
***Onderhoud atletiekbaan	0	0
Egalisatie rioolbeheer	4.428	4.177
Grondexploitatie	841	618
Totaal voorzieningen gemeente Texel	10.121	10.792

***Voorstel tot opheffen van deze voorziening.

Overzicht reserves en voorzieningen Leer-werkbedrijf De Bolder

Omschrijving:	Saldo 1-1-2018 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2020 (bedragen x € 1.000)
Algemene reserve	360	360
Totaal algemene reserve Leer-werkbedrijf De Bolder	360	360
Reserve investeringen 2003	216	114
Reserve investeringen 2018	0	413
Reserve cofinanciering transitiekosten P-wet	117	90
Reserve groot onderhoud gebouwen	59	2
Reserve speciale trajecten P-wet	163	159
Reserve financiering formatieplaatsen	295	0
Reserve transformatiekosten	0	123
Reserve egalisatie rekeningresultaten	369	305
Totaal bestemmingsreserves Leer-werkbedrijf De Bolder	1.219	1.206
Voorziening	90	0
Totaal voorzieningen Leer-werkbedrijf De Bolder	90	0
Totaal reserves en voorzieningen Leer-werkbedrijf De Bolder	1.669	1.566

Bijlage 2 Specificatie reserves en voorzieningen

Naam	Algemene reserve gemeente Texel
Objectnummer	991100
Soort	Algemene reserve
Team	Advies en ondersteuning

Bestemming / doelstelling

- Het opvangen van onvoorziene, wettelijke en onontkoombare incidentele uitgaven.
- Het verrekenen van resultaten op de jaarrekening.

Gewenste omvang

Ondergrens € 2.000.000

Bovengrens N.v.t.

Voeding / opmerking

Toevoegingen/onttrekkingen vinden plaats door voordelig/nadelig rekeningresultaat en tussentijdse tegenvallers/meevallers.

Naam	Bouw- en woonrijpmaken grond
Nummer	904015
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Bekostigen van nog uit te voeren werken ten behoeve van afgesloten plannen.

Gewenste omvang

Geraamde kosten uit te voeren werkzaamheden.

Voeding / opmerking

Geraamde kosten ten laste van grondexploitaties die worden afgesloten (voorbeeld archeologische kosten). Na het afsluiten van een grondexploitatie volgen nog kosten die laat in rekening worden gebracht maar die wel behoren bij de grondexploitatie. Om de grondexploitatie toch af te kunnen sluiten worden deze kosten in deze reserve opgenomen, waaruit ze ook worden betaald.

Naam	Onderhoud scholen rationeel gebouwenbeheer
Nummer	905043
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Afwikkeling onderhoudskosten scholen tot 2015. Inzet afhankelijk scenariokeuze plan ontwikkeling Onderwijs Centrum Texel

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Enmalige storting van € 1.282.786 op basis van onderhoudsplan scholen basisonderwijs tot 2015. Vanaf 2015 zijn de middelen voor onderwijshuisvesting uit de algemene uitkering gehaald en worden deze aan de schoolbesturen toegekend.

Samenhang met de nieuwbouw Onderwijs Centrum Texel. Vooralsnog deze middelen gereserveerd houden. Deze schoolgebouwen zijn nog in gebruik. In een raadsadvies van 22 maart 2017 is aangekondigd dat op het moment dat deze reserve niet meer nodig is voor de schoolgebouwen, na de realisatie van het Onderwijs Centrum Texel, er een voorstel komt om deze reserve om te zetten in een "egalisatiereserve herontwikkeling vrijkomende schoolgebouwen". Deze middelen zijn dan nodig om de boekwaarden van deze gebouwen af te boeken en voor de herontwikkeling van deze locaties.

Naam	Haven
Objectnummer	922002-922006
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Gemeentewerken

Bestemming / doelstelling

De haven is per 1 december 2008 overgenomen van Rijkswaterstaat. Het uitgangspunt is o.a. dat de haven budgettair neutraal geëxploiteerd wordt.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Egalisatie werkelijk gemaakte kosten en jaarlijkse bijdrage Rijkswaterstaat. Het gaat om de volgende reserves: afkopsom investeringen, personeelskosten, egalisatie, onderhoud < 5 jaar en onderhoud > 5 jaar.

In afwachting van de te treffen afkoopregeling met Rijkswaterstaat en het definitieve MeerJarenOnderhoudsplan wordt de noodzakelijke exploitatieruimte bepaald. Tot die tijd is het wenselijk deze reserves ongewijzigd te handhaven.

Naam	Toekomstvisie O.S.G. De Hogeberg
Objectnummer	944105
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Uitvoering nota toekomstvisie O.S.G. De Hogeberg.

Gewenste omvang

Neemt jaarlijks af conform planning uitvoering nota.

Voeding / opmerking

Gemeentelijke bijdrage € 1,6 miljoen.

De doelstellingen van de nota toekomstvisie zijn nog niet bereikt. Daarnaast is in de raamovereenkomst de verzelfstandiging van de O.S.G. De Hogeberg vastgelegd dat deze middelen beschikbaar blijven voor de O.S.G.

Naam	Combinatiefuncties
Nummer	953000
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Het egaliseren van uitgaven ten behoeve van de deelname aan de regeling 'Brede Impuls Combinatiefuncties' waaronder ook de bekostiging buurtsportcoach.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Met deze regeling wordt een actieve deelname aan sport en kunst- en cultuurvormen voor jongeren tot 18 jaar op en rond de scholen gestimuleerd. De raad heeft met de begroting van 2016 besloten het saldo van deze reserve in te zetten voor de invoering buurtsportcoach.

Het gaat hier om een decentralisatie uitkering (brede impuls combinatiefuncties). Uiterlijk medio 2021 komen er (meerjarige)voorstellen die binnen de doelstellingen van deze regelingen passen.

Naam	Gemeentelijke monumenten
Nummer	954103
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Egaliseren uitgaven in het kader van gemeentelijke monumenten.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Verschil werkelijke uitgaven met jaarlijks budget van € 20.526. Op basis van de Uitvoeringsregeling gemeentelijke monumenten 2017 bedraagt de maximale subsidie voor de restauratie van een gemeentelijk monument (woonhuis) het jaarlijks beschikbare budget in casu € 20.526. De reserve wordt aangesproken bij meerdere restauraties in een jaar.

Het programma toezicht monumenten dat in 2020 is opgestart gaat veel subsidieaanvragen opleveren.

Naam	Gemeentelijke schapenboeten
Nummer	954104
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Egaliseren uitgaven in het kader van gemeentelijke schapenboeten.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Verschil werkelijke uitgaven met jaarlijks budget van € 20.526. Op basis van de Uitvoeringsregeling gemeentelijke monumenten 2017 bedraagt de maximale subsidie voor restauratie van een schapenboet het jaarlijks beschikbare budget in casu € 20.526. De reserve wordt aangesproken bij meerdere restauraties in een jaar. Naar aanleiding van de nieuwe erfgoednota is de (subsidie) uitvoeringsregeling geëvalueerd en geactualiseerd.

Daarnaast is het mogelijk een jaarlijkse bijdrage van ten hoogste € 550 te ontvangen als de boet goed is onderhouden. De controle wordt uitgevoerd door Stichting De Liew.

Het programma toezicht monumenten dat in 2020 is opgestart gaat veel subsidieaanvragen opleveren.

Naam	Uitvoeringsprogramma 'Energie voor Texel'
Nummer	972300
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Gemeentelijke bijdrage aan diverse projecten uit het uitvoeringsprogramma "Energie voor Texel".

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Enmalige storting van € 200.000 conform raadsbesluit 08-07-2008 voor Energievisie Texel 2008-2011. Het uitvoeringsprogramma Energie voor Texel is inmiddels achterhaald. Het nieuwe beleidskader is de beleidsnotitie Texel zelfvoorzienend en duurzaam. Voor wat betreft de uitvoering van de verschillende energieprojecten lopen deze door onder het nieuwe beleid. Voor deze uitvoering is belangrijk dat deze reserve intact blijft.

Naam	Mobiliteit
Nummer	972301
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Gemeentewerken

Bestemming / doelstelling

Investerings voor parkeren, wegen, fietspaden, (openbaar) vervoer op land en water en veiligheid.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Oorspronkelijk bedoeld voor jaarlijks voordelig nettoresultaat op parkeren. Bestemmingsreserve is op basis van het amendement: Texelvignet, labeling netto inkomsten ingesteld. Het standpunt van de raad is gewijzigd zodat er geen stortingen meer gedaan worden in deze reserve.

Het saldo wordt ingezet voor het fietspad de Zanddijk en beheer en onderhoud 2020-2022 conform besluitvorming. De reserve kan formeel in 2022 opgeheven worden.

Naam	Energie neutraal maken woningen
Nummer	972302
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Het realiseren van meer energieneutrale woningen op Texel door het inrichten en beheren van een fonds om goedkope leningen te verstrekken.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Jaarlijkse storting van € 35.000 conform raadsbesluit programmabegroting 2016, voorstel 7.2.1.7. Daarnaast wordt voor externe verwerking € 5.000 gereserveerd.

De lening voor energieneutrale woningen komt waarschijnlijk te vervallen. In plaats daarvan komt er een nieuwe lening die zich op alle duurzaamheidsmaatregelen in de woningbouw richt. Dit past meer bij de weg naar stapsgewijze verduurzaming van woningen die is ingeslagen vanuit de gemeente. Voor deze nieuwe lening wordt budget overgeheveld. Het voorstel wordt in de gemeenteraad van september 2020 behandeld. Deze reserve moet derhalve behouden blijven.

Naam	Budgetten vorig jaar
Nummer	996000
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Advies en ondersteuning

Bestemming / doelstelling

Overhevelen van budgetten via programmabegroting die niet in het jaar van beschikbaarstelling zijn uitgegeven.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Incidentele budgetten/projectgelden welke niet in het jaar van besluitvorming worden uitgegeven worden via deze bestemmingsreserve administratief overgeheveld naar volgend jaar.

Naam	Rationeel gebouwenbeheer
Nummer	904004 t/m 904011 - 905000 t/m905041
Soort	Voorziening
Team	Gemeentewerken

Bestemming / doelstelling

Egalisatie van de onderhoudskosten op gebouwen op basis van de nota onderhoud gemeentelijke gebouwen.

Gewenste omvang

Op basis van onderhoudsplan rationeel gebouwenbeheer.

Voeding / opmerking

Gemiddeld begroot bedrag op basis van MeerJarenOnderhoudsplan. Deze Voorziening is nodig om toekomstig onderhoud te kunnen bekostigen.

Naam	Pensioenen en wachtgeldten voormalige wethouders
Nummer	900101
Soort	Voorziening
Team	Advies en ondersteuning

Bestemming / doelstelling

Uitkering pensioenen en wachtgeldten voormalige wethouders.

Gewenste omvang

Saldo pensioenen op basis van de actuariële reservewaarde plus wachtgeldverplichtingen.

Voeding / opmerking

Jaarlijkse mutatie tot berekende actuariële reservewaarde pensioenen en wachtgeldverplichtingen per einde van het jaar ten laste/gunste van de exploitatie via de jaarrekening.

Naam	Egalisatie riolbeheer
Nummer	972200
Soort	Voorziening
Team	Gemeentewerken

Bestemming / doelstelling

De riolheffing moet kostendekkend zijn maar onderhoudsuitgaven fluctueren. De opbrengsten uit riolrecht moeten worden aangewend ten behoeve van de exploitatie (inclusief groot onderhoud) van de riolering. Om grote mutaties in de riolheffing te voorkomen worden deze via deze voorziening geëgaliseerd.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Verschil riolheffing en werkelijke onderhoudsuitgaven. Overschotten worden in deze voorziening gestort en tekorten onttrokken.

Deze voorziening is nodig (in het ene jaar wordt meer uitgegeven aan onderhoud en in het andere jaar minder).

Naam	Grondexploitatie
Nummer	904003
Soort	Voorziening
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording is het verplicht om een voorziening te treffen indien sprake is van een voorzien nadelig exploitatiesaldo.

Gewenste omvang

Berekend exploitatietekort.

Voeding / opmerking

Op basis van de herberekende exploitaties ten laste van de algemene middelen. Noodzakelijke hoogte van de voorziening wordt jaarlijks bepaald aan de hand van een actuele herberekening van deze grondexploitatie. De grondexploitatie Den Burg Oost is nog in exploitatie. Dit betreft de voorziening voor het negatieve exploitatietekort.

Naam	Algemene reserve Leer-werkbedrijf De Bolder
Nummer	--
Soort	Algemene reserve
Team	D.S.W. de Bolder

Bestemming / doelstelling

Algemene buffer voor het opvangen van onvoorziene uitgaven en nadelig resultaat jaarrekening.

Gewenste omvang

Ondergrens 10% van de jaaromzet productie, zowel als 5% van de bedrijfslasten, zowel als 5% van het geïnvesteerde vermogen.

Bovengrens 30% van de jaaromzet, zowel als 20% van de bedrijfslasten, zowel als 20% van het geïnvesteerde vermogen.

Voeding / opmerking

Afhankelijk van het jaarresultaat, voeding uit het voordelig resultaat van de Bolder.

Het is wenselijk om de bovengrens zodanig vast te stellen dat de bedrijfsrisico's en de subsidierisico's adequaat afgedekt kunnen worden.

Naam	Bestemmingsreserves Leer-werkbedrijf De Bolder
Nummer	--
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Leer-werkbedrijf De Bolder

Bestemming / doelstelling

Bij het voorstel tot bestemming wordt jaarlijks bij het rekeningresultaat het doel van de reserve aangegeven.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

- Voordelig resultaat van de Bolder.
- Bestemmingsreserves: Investerings 2003 en 2018, cofinanciering transitiekosten P-wet, onderhoud gebouwen, speciale trajecten P-wet, transformatiekosten en egalisatie rekeningresultaat.

Bijlage 3 Specificatie stille reserves

Financiële vaste activa

De stille reserves op de financiële activa is marginaal en te verwaarlozen. Deze activa moet tegen de verkrijgingprijs gewaardeerd worden. De deelnemingen waartoe de gemeente zich heeft verbonden vloeien voort uit gemeentelijke taken en belangen. Deze deelnemingen zijn op de aandelen van de TESO en Texel Energie na, niet of alleen beperkt verhandelbaar.

De boekwaarde van de uitgezette leningen wijkt niet af van de marktwaarde waardoor er ook geen sprake is van stille reserves.

Materiële vaste activa

In de volgende vergelijkingstabel zijn alleen de gebouwen meegenomen waarvan de WOZ-waarde vastgesteld is. De waarden van bedrijfsmiddelen zoals tractie, machines, computers en inventaris zijn niet meegenomen. Inventarisatie van deze gegevens vraagt onevenredig veel tijd en de stille reserves zullen minimaal zijn. Daarnaast kunnen deze niet verzilverd worden zonder stagnatie van de bedrijfsvoering.

De verschillen tussen de boekwaarde en de WOZ-waarde ontstaan onder andere omdat op de vaste activa geen herwaardering toegepast mag worden. Daarnaast kan de oorspronkelijke aanschafwaarde in het verleden (vóór 2004) zijn verlaagd door bijdragen uit reserves, derden (subsidies) of uit de exploitatie.

Een hogere WOZ-waarde ten opzichte van de boekwaarde betekent niet dat het vermogen van de gemeente kan worden verhoogd. Waardering op de balans mag namelijk alleen op basis van de historische verkrijgingprijs waardoor een stille reserve ontstaat.

	Boekwaarde per 01/01/2020 (bedragen x € 1.000)	WOZ-waarde 2018 Waardepeildatum 01/01/2019 (bedragen x € 1.000)	Verschil (bedragen x € 1.000)
*Totaal scholen en maatschappelijke doeleinden	14.366	18.835	4.469
**Totaal bedrijfsgebouwen	18.148	16.964	-1.184
Totaal woningcomplex/overige gebouwen	478	2.123	1.645
Totaal generaal	32.992	37.922	4.930

*In deze notitie is nog geen rekening gehouden met de verhuizing van de basisscholen Den Burg naar het Onderwijs Centrum Texel. Het juridisch eigendom van de openbare schoolgebouwen is overgedragen aan de Stichting Schooltij en het juridisch eigendom van de schoolgebouwen van het bijzonder onderwijs is overgedragen aan de desbetreffende Stichtingen. Deze gebouwen staan op de balans van de gemeente Texel omdat het economisch eigendom bij de gemeente blijft. Dit betekent dat de gemeente deze gebouwen kan verkopen op het moment dat het gebouw geen dienst meer doet als schoolgebouw.

**De WOZ waarde van deze objecten is vrij laag ten opzichte van de boekwaarde. Het gaat hier om incurante objecten welke getaxeerd worden conform landelijke richtlijnen. In de praktijk daalt de economische waarde van deze objecten in de eerste jaren meer dan de afschrijving die de gemeente doet.

Stille reserves komen pas werkelijk in beeld als de gemeente deze activa op korte termijn kan verkopen. Dit is nagenoeg niet het geval omdat deze gebouwen maatschappelijk in gebruik zijn of dienst doen voor de uitoefening van de publieke taak. Daarom zijn de scholen en bedrijfsgebouwen niet meegenomen in de omvang van de stille reserves.

De gebouwen die gerubriceerd zijn onder het woningcomplex/overige gebouwen zijn mogelijk op (korte) termijn verkoopbaar en zijn meegenomen in de omvang van de stille reserves.

Kunstbezit

De totale waarde van de getaxeerde kunstwerken bedraagt ca. € 85.000. De kunstwerken in de buitenruimte zoals “onbekommerd” van Jan Wolkers in de Vijver en plukkend meisje (Jozefschool) zijn niet getaxeerd en worden derhalve niet meegenomen in de berekening van de stille reserves.

Vorraden gemeentewerken

De voorraden van gemeentewerken bedragen ca. € 200.000 en hebben onder andere betrekking op straatstenen, wegmeubilair, zitbanken, verkeerspalen en -borden, lichtmasten, banden, stenen, pvc buizen, putten, kolken, auto-onderdelen, olie, gereedschappen garage, gereedschappen plantsoenen, wegezout, hout, verf, graskeien en afvalcontainers. Deze voorraad is niet opgenomen op de balans en daarom een stille reserve.

In exploitatie genomen gronden

Op dit moment heeft de gemeente Texel vier in exploitatie genomen complexen. De complexen worden jaarlijks herrekend. Hierbij wordt een berekening gemaakt van het vermoedelijk resultaat op eindwaarde op basis van de actuele boekwaarde, nog te verwachten kosten zoals plankosten en kosten voor bouwrijp- en woonrijpmaken en te verwachten opbrengsten. Dit vermoedelijke resultaat wordt zowel in de jaarrekening als in de programmabegroting aan de raad gepresenteerd als onderdeel van de paragraaf grondbeleid naast separate informatie over de grondexploitaties. Zo bestaat er jaarlijks inzicht in de ontwikkeling van het vermoedelijk resultaat. Bij een negatief resultaat moet er een voorziening voor getroffen worden. Er is geen sprake van stille reserves.

Niet in exploitatie genomen gronden

De gemeente heeft veel grond in eigendom die niet of nog niet in exploitatie wordt genomen. Zo is de ondergrond van de openbare ruimte (wegen, openbaar groen, water etc.) gemeentelijk bezit. In incidentele gevallen worden kleine stukken van de openbare ruimte verkocht aan particulieren. In deze gevallen is geen sprake van grondexploitatie. De gemeente heeft ook grond in eigendom die niet tot de openbare ruimte hoort. Deze wordt doorgaans tegen marktconforme tarieven verhuurd aan agrariërs. Een deel hiervan heeft de gemeente in bezit ten behoeve van mogelijke toekomstige bouwplannen en voor andere maatschappelijke doeleinden zoals volkstuinen.

Deze grond heeft een economische waarde die soms hoger is dan waarvoor de grond in de gemeentelijke boeken is verantwoord. Bij het bepalen van de boekwaarde gaat de gemeente uit van het voorzichtigheidsbeginsel: de boekwaarde is laag. Gesteld zou kunnen worden dat hier sprake is van een stille reserve. Hierbij dient echter te worden aangetekend dat het schatten van de grootte van deze reserve een weinig zinvolle zaak is. Immers, er is pas met enige zekerheid te voorspellen dat de grond een hogere waarde heeft als er een kader is voor de exploitatie van deze grond. Als er een dergelijk kader is kan de grond in exploitatie worden genomen.

Riolering en wegen

Rioleringen zijn in de definitie van het BBV investeringen met een economisch nut. De riolering is een gemeentelijke taak en daarom niet verhandelbaar, ook al worden door de uitvoering van deze taak inkomsten gegenereerd (rioolrechten).

Daarnaast zijn investeringen met een maatschappelijk nut zoals bijvoorbeeld wegen buiten beschouwing gelaten omdat ook deze niet verhandelbaar zijn.

Bij riolering en wegen is derhalve geen sprake van stille reserves.

Conclusie

De enige stille reserves die meetellen in het weerstandsvermogen zijn:	Boekwaarde per 01/01/2020 (bedragen x 1.000)	Waarde (bedragen x 1.000)	Stille reserve (bedragen x 1.000)
Totaal woningcomplex/overige gebouwen	478	2.123	1.645
Kunstbezit	0	85	85
Vorraden gemeentewerken	0	200	200
TOTAAL	478	2.408	1.930

Bijlage 4 Wettelijke kaders/administratieve regels

De wettelijke kaders zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

De belangrijkste artikelen hierover zijn: artikel [43](#) en [44](#).

Daarnaast zijn er een aantal administratieve regels:

- onderscheid tussen reserves (eigen vermogen) en voorzieningen (vreemd vermogen).
- onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Eerst wordt, in zowel de begroting als in de jaarrekening, het resultaat exclusief toevoegingen en onttrekkingen van reserves bepaald. Daarna wordt het resultaat na toevoegingen en onttrekkingen bepaald.
- toevoegingen en onttrekkingen aan reserves mogen uitsluitend via de exploitatie lopen.
- reserves en voorzieningen mogen per balansdatum niet negatief staan.
- rentetoevoeging aan reserves mag alleen indirect via resultaatbestemming.
- rentetoevoeging aan voorzieningen is niet toegestaan omdat het niet past bij het karakter van een voorziening. De stortingen mogen wel verhoogd worden. Elk jaar moet daarom bepaald worden wat de omvang van een voorziening moet zijn.
- onttrekkingen aan voorzieningen kunnen rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt worden omdat het om een mutatie in het vreemd vermogen gaat. De toevoeging aan de voorziening gebeurt echter wel via exploitatie.
- instellen/opheffen van bestemmingsreserves gebeurt via raadsbesluit.
- indien een voorziening wordt opgeheven komt het saldo ten gunste/laste van de exploitatie.
- in de toelichting op de balans bij de jaarrekening wordt de aard en reden van elke reserve en voorziening toegelicht en de toevoegingen en onttrekkingen verantwoord.